

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Historie om den dyrekjøbte Isabella af Constantinopel, hvis Dejlighed var udsigelig, hvis Kydskhed ubeskrivelig, og hvis Oprigtighed var uforanderlig imod hendes Ægte mand.

Udgivet år og sted | Publication time and place: Haderslev : [s.n.], 1805

Fysiske størrelse | Physical extent:

48 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

En djurlyöta
Fäbella.

58, - 454.   2x.1

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°

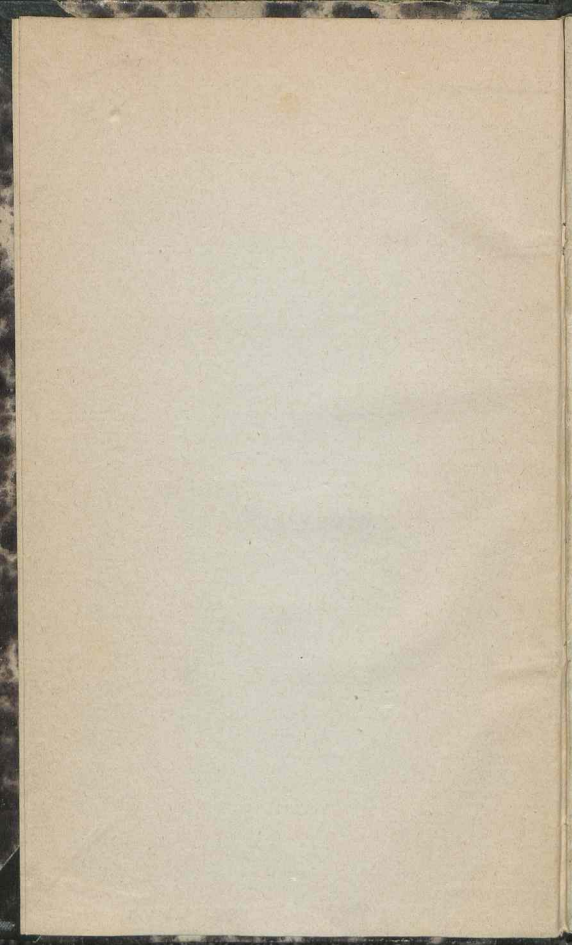

1 1 58 0 8 14996 1

+ REX

1905. h. 1566

Historie

om

den dyrekjøbte

Isabella,

af Constantinopel,

hvis Dejlighed var uudsigelig;

hvis Kyndighed ubestribelig,

og

hvis Oprigtighed var uforanderlig

imod

hendes Egtemand.

Trykt i Haderslev 1805.

Foretindring.

Man skalde synes, at Elffovs Jyd skalde ikke have saa stor Magt her i Norden under den kolde Horizont, som i Italien, Frankrige og Spanien, hvor Solens Hede er langt større, og hvorfra de allers forliebteste Historier have deres første Oprindelse. Ikke desmindre seer man dog, at Kjerlighed ikke mindre virker her, end i forbeholdte Landskaber, og det forklares tilstrækkeligen i efterfølgende Historie, som har tilbraget sig med en Person fra Hamborg Aar 1612.

Samme Historie er i Begyndelsen ganske lystig, i Fremgangen meget bedrøvelig, men dog i Udgangen meget glædelig.

Der boede en velhavende Riibmand i Hamborg, ved Navn Ambrosius. Denne havde to Sonner, af hvilke den ældste forestod sin Faders Riibmandskab baade inden og uden Landet, og bedrev det vel efter hans Faders Beslag. Men den yngste, ved Navn Andreas, som tiende sin Fader stedsø hjemme, opnaaede sit attende Nav, da der begyndte at fremspire en Begjærlighed i ham, til at entlediges fra det Fængsel, som han meente sig at være udi, saa længe han var under sin Faders skarpe Opsyn.

Andreas Begjæring til hans Fader,
Svar af hans Fader, og Bort-
rejse fra ham.

Neppe havde Andreas faaet disse Frihedsgriller i Hovedet, førend han strax gik til sin Fader, med Begjæring, at han dog engang ville lade ham, ligesom hans Broder, forsøge sin Lykke paa fremmede Stæder, paa det han ved Trastique kunde samle sig det, hvoraf han kunde føde sig i Alders-

kommen. Faderen, som estertænkte sin Sønns Begjering, at den var overeensstemmende med Billighed, lod sig dertil bevæge, dog paa esters følgende Maade. Velant! sagde han, jeg vil dele mine Midler imellem dig og din Broder. Den ene Deel vil jeg beholde, at din Broder kan bruge den til min og sin Ophold, og efter min Død skal han allene beholde baade det, og hvad han imidlertid dermed kan forhverve. Den anden Deel skal være din; men du maae saaledes anvende den, at du derved kan ernære dig. Thi efter denne Dag har du aldrig noget mere at vente af mig, ja end ikke en Skjerv. Du kan og vel selv begribe, at, dersom jeg efterdags vilde give dig mere, saa stial jeg det fra din Broder. Andreas tog med Glæde og med begge Hænder imod sin Faders Tilbud, ja lagde endog selv dette til, at han villig vilde fraskrive sig al den Rettighed, som han fremdeles kunde synes at have til Arven efter sin Fader; thi Moderen var allerede ved Døden afgangen.

Da de saaledes vare blevne eens med hverandre, gik Faderen strax hen, og kjøbte et got Skib, lod det vedbørlig udtakle, og lod male paa Speilet disse Ord: Min Ejermands Arvelod. Der efter indkjøbte han de allerbeste Bahre, som han vidste, der vare meest profitable paa fremmede Steder, og lod Skibet dermed ganske tillade.

Da

Da Skibet nu var vel tilfredt, baade med Folk og Bahre, tog han Sonnen, og førte ham i mange fornemme Riobmænds Overværelse, ud paa det, og sagde: Efter din egen Begjering, min Son! overleverer jeg dig al din Arvelod, baade efter din afdøde Moder og mig. Han lod derhos Brevet oplæse, hvori Sonnen havde fraskrevet sig al den Rettighed, som han kunde have til Arven efter sin Faders Død, og lagde selv disse Ord dertil: Far hen, min Son! stikker du dig vel, saa kommer du igjen til min Stæde; men anvender du dine Midler isde, saa tør du aldrig see mit Ansigt. Derpaa tog han Sonnen i Faan, og kyste ham med grædende Dine; gif saa stiftiendes bort med sit Folge.

Derefter lod Andreas lette Anker og hidse Seil, og begav sig strax paa Rejsen til Constantinopel.

Andreas Ankomst til Constantinopel, saavel som hans Hændelse sammesteds.

Efter deres Bortgang fra Hamborg sejlede de med ønskelig Vind og uden Hinder, indtil de en Aften meget sildig kom paa Rheden for Constantinopel. Men om Morgenen havde Maanen aldrig saa snart sagt Underverdenen Farvel, og Solen med sin røde Mund kyst Babels Taarn, førend der opstod en Begjerlighed i Andreas Hjerter, til at besee denne over den ganske Verden høitberømte

romte Stad. Han lod sig derfor strax sætte paa Landet, gik saa op i Staden, hvor han med Forsundring besaae de mange kostbare Bygninger, hvilke ikke allene udviiste Indbyggernes Rigdom og Pragt, men endog Bygningsmændenes store Forstand og Klogtighed. I det han saa gik, og nøje betragtede alle Ting, vendte han sine Dine ind i en Kramboz, hvor han blev et overmaade deilig Fruentimmer vaer, som stod og udsolgte Bahrene. Men aldrig havde han saa snart fæstet sine Dine paa Lende, forend han jo strax sæstede sit Hjerter paa hendes Dejlighed, ja, han fordybede sig saa dybt i hendes Skabning, at han sluttede, han bedre kunde leve uden al Verden, end uden hende. Han blev derfor staaende, som een, der var henrykt, ganske uden Bevægelse. Endelig rekoligerede han sig, og overtalede sig selv til den Dristighed, at han gik ind i Boen og spurgte: om Kjøbmanden ikke var tilstæde? hvorpaa Fruentimmeret med en sømmelig Mine gav til Gjen svar, at han nu ikke var forhaanden; spurgte og derhos, om hun ikke ved hans Hjemkomst kunde berette Herrens Verende for ham? Andreas rakkede med en Compliment, og efter som han hørte, at hun ikke allene forstod Tydsk, men og godt talte dette Sprog, sagde han: Mit Verinde er allene, at, da jeg har adskillige Slags Bahre,

som

som her ere affættelige, og denne Mand er berømt af alle for sin Dygtighed, saa ønskede jeg gjerne at handle med ham. Hun sagde: Vil Herren behage at komme igjen om en Times Tid, saa tør jeg forsikre, at Deres Gang ikke skal være forgjæves; thi til den Tid er han sikkerlig hjemme. Derpaa tog han Afkeed med en Compliment, og gik bort.

Men han gik aldrig saa langt, at jo hans Hjerte blev tilbage hos dette Fruentimmer, og Tiden syntes ham aldrig at have været længere, end nu; hvert Minute var en Time, hvert Qvarteer en Dag, og den Time en Uge. Kort sagt, Længsel og Kjerlighed gjorde ham denne Time saa lang, at han mange Gange ønskede den til Ende. Endelig kom den Tid, som han med saa stor Længsel havde forventet, da han strax forsøjede sig derhen igjen, og fandt det hans Hjerte meest ønskede, som var det Fruentimmer, han tilforn forlod. Strax ved hans Indtrædelse i Boen hilfede hun ham med en Compliment, og sagde, at hendes Fader nu var tilstade, om det behagede ham at gaae ind i Stuen. Andreas tog med Erbodighed imod dette Tilbud, gik ind, og fandt en mildtalende Mand, som strax stod op, og tog ganske ventlig imod ham. Andreas, efter sin Pligt, gav ham i Erbodighed intet efter. Calandrin (saa var Mandens Navn) gav sig nu
strax

strax i Samtale med ham om hans Kjøbmands-
skab, og spurgte: hvorfra han var? hvilke Værelse
han havde? og hvad Kjøbet var? om hvilket
Andreas strax gav ham fornøjeligt Svar.

Med saadan Samtale dreve de Tiden bort til
imod Middag og Maaltidstid, og da Andreas
havde en temmelig lang Vej til Bryggen, bad
Calandrin ham at blive hos sig paa et tarveligt
Maaltid; hvilket Andreas og med Taksigelse imod-
tog, og bad, at saadan Dristighed af ham, som
en Fremmed, ikke maatte ilde optages. Hvorpaa
Calandrin svarede, at det skulde være ham en stor
Fornøjelse, om han vilde bære ham med sin Nær-
værelse. Ved disse Complimenter blev Bordet
dækket. Andreas blev sat lige over for paa den an-
den Side, og et Sæde var ledig for Enden af
Bordet, hvilket det forbemeldte Fruentimmer, som
var Calandrins Datter, indtog. Da enhver tog
nu til sig, blev Andreas sidende ganske ubevægelig,
med sine Øjne mere stillende paa Fruentimmeret,
end paa Maden. Calandrin, som Berten, bad
at han vilde tage for sig, om der var noget, som
behagede ham. Men Andreas spurgte strax: Er
der tilfaldt, at tage det man behager? Berten svaa-
rede: Hjertelig gjerne. Derpaa tog Andreas
strax Fruentimmeret ved Haanden, og sagde:
Velan! saa er dette det eneste, som mig behager.

Men

Men Calandrin svarede: Min Herre! det er og min eneste Trøst, der skal oplyse mine Dine, naar de dummes, styrke mine Hænder, naar de blive rystende, lede mig, naar jeg ikke kan gaae, og med saa Ord at sige, min Alderdoms Syre. Thi hendes Moder døde baade hende og mig fra, da hun endnu var liden; og paa det at hun ikke skulde geraade under alt for stræng en Stifmoders Oprugtelse, har jeg underholdet mig fra at gifte mig. Men ikke desmindre, dersom De vil give mig saa meget Guld for hende, som hun kan veje til, skal hun være Deres, dog med de Vilkaar, at hun bliver Deres Egtehustru. For Religionen tør De ikke frygte, at den skal hindre, thi jeg er selv en Renegade; men omendkiønt jeg for Forsølgelsens Skyld har nægtet min Religion, saa holder jeg dog ikke allene selv fast ved den, men har endog opdraget hende i den samme. Andreas, hvis Hjerte var indtaget af hendes charmante Dejlighed, syntes, at saa kostbart et Kleinodie kunde aldrig kjøbes for dyrt; han blev ganske taus, og kunde for overflødig Glæde ikke tale et Ord. Endelig kom han sig saa vidt, at han sagde: Top! Kjøbet er sluttet. Han rakte derpaa sin Haand til Calandrin, som og strax imodtog den. Derefter vendte Andreas sig til Isabellam (saa kaldtes Fruentimmeret), sigende: Mit eneste Liv! min
 Roe

Noe og al min Fornøjelse! Kan Deres Hjerter vel beqvemme sig til at rejse med mig, som en Ubeskjendt, saa lang en Vej, fra Slægtninger og Venner, til Fremmede og Ubesjendte? Hvorpaa hun svarede: Ja, hvorfor ikke? Først gjør jeg efter min Faders Villie; for det Andet veed jeg, at jeg kommer til Christne, og fra dette kjedsommelige Hedenskab; og endelig for det Tredie, saa tvivler jeg ingentunde paa Deres Opsigtighed, efterdi De for saa stor en Summe har villet tilforhandle sig den, med hvilken De efter Billighed kunde have begjeret en rig Udskydning; derhos er jeg forsikret, at, endskjont De har kjøbt mig, De dog ikke vil holde mig som en Slave, men tage mig til Deres Egtehustru. Dette gav Andreas ikke en ringe Fornøjelse, og han bekræftede med en stor Sed, at han strax vilde lade deres Egtteskab ved Capitation fuldbyrde.

Alt dette passerede over Borde, og da Maaltidet var til Ende, talte han strax af, og gik bort, folgte Skib og Gods, gav Folkene Forlov, hvilke strax bleve antagne paa andre Skibe, som laae der i Havnen, og endelig samlede saa meget Guld for alt det, han havde med sig, at det paa et Skaalspund nær opnaaede Bøgen. Her var Andreas i saa stor Glædelighed, at han i sine Tanker syntes, han aldrig havde været i en større. Han havde
 følge

folgte sit Skib, forhandlede sit Gods, og gjort i
 Guld alt det han havde, og dog var Haaber ude
 for ham, at faae det, han saa hjertelig onskede;
 han gik derfor paa Gaden, som een, der var uden
 al Sands. Men imidlertid han plagede sig med
 disse Tanker, mødte ham en Jøde ikke langt fra
 Bryggen, som adspurgte ham, og sagde: Min
 Herre! vil I schachern? Hvorpaa Andreas svarede:
 Nej, min Herre! mit Kjøbmandskab er
 gjort, og jeg fattes allene et Skaalpund Guld til
 mit Kjøb, som nok vil gaae tilbage, af den Aarsag,
 der er slet ingen her, som kjender mig. Hvor-
 fra er I da? spurgte Jøden. Fra Hamborg,
 svarede Andreas, og den Kjøbmand Ambrosius
 er min Fader, om ellers min Herre har nogen
 Kundskab om ham. Jøden svarede: Ja, jeg
 kjender Manden. Andreas lod Jøden ikke faae
 udtalt, for han spurgte: Vil min Herre da ikke
 assistere mig med omrørte Guld? Jeg forsikrer
 ham med Haand og Seil, at han ikke derpaa skal
 tage Skade for en Skerv. Jøden svarede: Ja!
 ja! men med den Condition, at I inden syv Aar,
 fra denne Dag at regne, skal give mig ligesaa
 meget levende Christne Mennekeskjød igjen. An-
 dreas havde gjerne lovet ham Solen, om han
 havde begjert den, hvor langt mere saa liden et
 Stykke Kjød? Han tilfagde derfor, uden videre
 Om

Omhvøb, at forskaffe ham det inden ovenbemeldte
 syv Aars Forløb, efter hans Begjering. Hvor-
 paa Joden, imod hans Revers paa det forekrevne
 Kjød, leverede Guldet til Andream. Hvo var
 nu mere glad, end Andreas? Al Berdens Glæde
 syntes ikke at kunde opnaae den mindste Grad af
 hans Lyksalighed, hvilken han saaledes overvejede:
 Nu er jeg vis paa, at ingen under Solen kan prise
 sig mere lykkelig, end jeg. Vel sandt, at mine
 Midler gaae bort; men derimod faaer jeg det, som
 forlyster mine Dine, fornøjer mit Hjerte, og trø-
 ster mig i Bedrøvelse. Og hvad er vel al Ber-
 dens Herlighed at agte mod den, sin Sjel elsker?
 I disse Tanker gik han strax hen, og betalte Gul-
 det til Calandrin, som og med Betsignelse baade
 over Andreas og Isabella overleverede ham det,
 han saa hjertelig forlængtes efter. Derpaa toge
 de Afsked fra Calandrin, som tillod sin Datter at
 tage med sig, hvad hun vilde have af Juveler og
 Guld, som kunde beløbe sig ungefær paa halvanden
 tusinde Rigsdaler; men gav hende ikke saa
 meget som en Skjerv i rede Penge. Nu vare de
 begge meget elendige, thi de havde ingen Penge at
 rejse med; hvorfor hun maatte nødes til, at sælge
 den første Part af hendes kostbare Sager hos en
 Jode.

Andreas Reise til Hamborg, Zændelse
sammesteds, og Vortreise derfra igien.

Saa snart de havde faaet Penge for de solgte
Juveler, gik Andreas hen, og ophørte sig et Skib,
som strax vilde gaae under Sejl til Hamborg.
Derpaa sejsede de med en gjenneimslaaende Vind
og god Medbør i tiorten Dage. Paa den fem-
tende Dag kunde de see Spidsene af Taarnene i
Hamborg, hvorved alle Folk bleve meget glade,
og især Andreas med sin dejlige Isabella; thi de
meente, at de nu snart skulde komme til det Sted,
hvor deres Bedrøvelses Hav skulde legge sine
grumme Bølger, og deres Elendighed faae en
Ende. I dette Haab kom de saa nær, at de hav-
nede ved Hamborg, hvor han strax lod sig med sin
Isabella sætte i Land, og derfra begav sig lige hen
til sin Fader, som han foresandt frisk og vel ved
Magt. Saa snart Faderen saae ham med dette
smukke Fruentimmer, og efter at han først venlig
havde modtaget ham, spurgte han ham: hvor
Skibet var? Hvortil Andreas, pegende paa Isa-
bella, svarede: Her staaer det. Hans Fader
spurgte videre: Hvor er da dit Gods? Hvorpaa
han, ligesom tilforn, svarede: Her staaer det,
og tog saa Isabellam i Favn. Herover blev Am-
brosius baade vred og bedrøvet. Men hans Brev
de tog Overhaand, saa at han strax uden videre
Drd

Ord befalede ham, at vige fra sit Ansigt, og gjorde derhos en Eed, at han aldrig nogensinde vilde hjælpe ham mere.

Her maatte de begge med vaade Dine forlade Faderen. Andreas, som nu var baade huusvild og uden al Hjelp, maatte nødes til, at leje sig nogle faa Bærelser hos en Konstsmedler, hvor han og strax, efterat Isabella havde ladet sig døbe, lod sig copulere til hende. Siden stræbte han, paa alle de Maader han kunde, derefter, at han med Tre kunde forskaffe baade hende og sig en skikkelig Ophold. I denne deres Fattigdom bleve de siddende et Aars Tid uden nogens Hjelp.

Imidlertid foreffede de tre fornemteste af Kjøbmændene i Hamborg sig i Isabella's Dejlighed, og af samme Aarsag gjorde de et Forslag paa Børsen for de andre Kjøbmænd, og sagde: At det var stor Synd, at saa ung en Mand, der var af slikkelig Forældre, og som i sin Fattigdom dog holdt sig vel, skulde saa leve. De vilde, om de vare alle af det Sind, gjerne give ham Skib og Gods at sejle med som Kjøbmand, med den Condition, at han maatte handle dermed i syv Aar, og intet skaffe tilbage, uden den leverede Sum. Hvad han imidlertid kunde profitere, skalle være hans eget til hans og hans Hustrues Ophold. Endelig,
 efter

efter lang Raadslag, blev det derved, som Forslaget var gjort. De udfærdigede strax et smukt Skib, lod det tillade med gode Vahre, og overleverede det i Andreæ Hænder, som med største Glæde og Taksigelse imodtog det. Han tog derpaa Afsted fra sin Isabella med Graad paa begge Sider, og rejste bort.

Isabellæ Ansægtning af de tre Ridsmænd, og hendes subtile Frelse fra dem.

Efter Andreæ Bortreise meente de tre Galaner, at de alt havde vundet Spil. De søgte derfor, paa alle Maader de kunde, at bringe Isabellam paa deres Side, nu ved Bisiter, nu ved Præsenter, nu ved eet og nu ved andet. Men al deres Noje var omsonst; thi da hun fornam, at de bleve jo længere jo stærkere ved, at afsægte hende, besluttede hun, at raadføre sig med sin Bert om, paa hvad Maade hun bedst kunde slippe af med disse forliebte Courtisaner. Thi det var saa langt fra, at hun vilde besmitte sin Egteseng, og bevise den Utroeskab mod sin Egtemand, at hun jo heller ville lade sig tusinde Gange dræbe, om det havde været mueligt. Hun gif derfor til sin Bert, for at søge Raad imod disse hæftige Sjender, som hver Dag bestormede hendes Rydskhed.

Berten formærkede nok, i hvad for et Hospital disse forliebte Brødre laae syg. Han tænkte derved
for

for strax paa, hvad Medicin der bedst tjente imod deres Svaghed, og efter kort Betænkning sagde han: Nu vel! eftersom jeg seer Eders Ærlighed imod Eders Mand, som nu er borte, saa skal jeg, om det er mueligt, hjælpe Eder af med disse Galaner. J skal tillade dem alle tre, at komme til Eder, og nyde deres Begjering. Den ene skal komme Kloffen et Qvarteer til Elleve; den anden, naar den er halv Elleve; og den tredie, naar Kloffen er tre Qvarteer. Den første skal J lade tage med sig 100 Rigsdaler, den anden 200 Rigsdaler og den tredie 300 Rigsdaler, alle i Sp. cie. Saa snart den første er ankommen, skal J lade ham tælle Eder Pengene, og naar de ere talle, skal J strax tage dem i Eders Forklæde, og derpaa bede ham at klæde sig af. Og naar jeg kan see, at han er aftædt, (thi jeg vil staae og give Agt derpaa igiennem det liden Hul, her er paa Doren); saa vil jeg banke paa, hvorved J skal lade, som J bliver heel forbauser, og sige, at J veed ingen Raad til at skule ham: thi han skal nok selv søge efter, at ville J Skul. Men naar i liden har betænkt Eder, skal J sige: Mon det ikke var mueligt, man kunde ligge i den nederste Skuffe af denne Dragkiste, her staaer? i hvilken han meget lettelig kan ligge: og naar han er kommen i den, skyd saa Skuffen ind med ham, og lad ham ligge.

Eiges

Eigesaa skal I bære Eder ad med den anden, og lade ham ligge sig i den anden Skuffe, og siden den tredje i den tredje Skuffe. Resten skal jeg nok selv gjøre klar.

Aldrig var Berten saa snart skildtes fra hende, førend en af de ommeldte tre Personer lod sig anmeldte. Hun tog med Verbodighed imod hans Besite, og sagde sig at være for ringe til saa stor Væresbeviisning, som baade han og de andre fornemteste Kjøbmænd altid udviiste imod hende; hun vidste ei heller, paa hvad Maade hun skulde afsiene saa stor Høflighed og Godhed, som de baade imod hende og hendes Mand havde ladet see og kjende. Kjøbmanden svarede: Hvad hendes Mand var angaaende, havde de intet gjort, uden det som deres Christendoms Piigt udcrævede; og hvad hende var anbelangende, kunde man aldrig bevise saa galant et Fruentimmer saa stor Høflighed, at hun jo var større værd. Og, sagde han, den maae prise sig lykkelig — — Her holdte han tilbage, ligesom han fængtede for, at føre sin Mening frem. Vil min Herre ikkun fare fort i sine Ord, sagde Isabella. Han svarede med en ganske forliebe Mine: Ja, den maae prise sig lykkelig, som maatte nyde en Kjærlighedsfrugt hos et saa overmaade dejligt Fruentimmer. Min Herre, svarede hun, behager kun saa at sige; den liden Dejs

lighed, om det ellers kan siges at være en Deilighed,
 er ikke af de Kræfter, at den kan indrage nogen.
 O Himmelskabning! raabte Riismanden, jeg har
 alt for meget fundet Deres Effect i mit Hjerter; og
 dersom den, som har saaret mig, ikke vil læge mit
 Saar, saa er jeg inden kort Tid Dødsens. Isabella
 taug stille, og lod, som hun ikke forstod,
 hvorhen han sigtede; hvorfor han udbrod med
 disse Ord: Mit eneste Liv! skal jeg skilles fra Dem
 med Livet eller med Dødens Dom? Det være
 langt fra, at jeg skulde være Deres Morderinde,
 svarede Isabella. Men vil min Herre ikkun gjøre
 et Forslag, paa hvilken Maade jeg bedst kan trøste
 Dem, saa skal det ikke staae tilbage hos mig, saa
 vidt det ikke er imod Erbarhed. Her begyndte
 han ligesom at faae Liv paa nye igjen, sigende:
 Dersom min Himmelsfæl vil give mig sit Hjerter,
 saa er jeg trøstet og frelst fra Døden. Min Herre!
 svarede Isabella, begjærer saa store Ting, at jeg
 ikke kan svare derpaa. Hvor skulde jeg vel kunde
 drage mit Hjerter fra den, som for min Skyld har
 styrret sig selv ligesom ned i Elendighedens Grav,
 det er min Egtemand? Og paa hvilken Maade
 kunde jeg undskyldes, dersom jeg gjorde ham i
 hans Gravværelse den store Uret, og saaledes be-
 smittede min Egteseng? Ikke desto mindre, dersom
 De vil være taus, og ikke lade Dem mærke
 for

for andre, vil jeg dog syldestgiøre Deres Begjering, og det i Aften Klokken et Qvarteer til Elleve, dog med den Condition, at, siden jeg trænger, min Herre da skal tage 100 Rigsdaler med sig til et Kjerlighedsregn imod mig. Her maae min Ven studse, fordi den ikke kan beskrive den overflodige Glæde, som Kiobmanden af dette ønskelige Svar havde bekommet. Og hvorledes skulde min Ven vel kunde beskrive den, estersom Manden ikke selv vidste, hvorledes han skulde udføre den? Saa meget fik han dog sagt: Nu har jeg allerede opnaaet den største Part af mit Ønske, og det, jeg saa længe har stræbt efter, begynder nu selv at overlevere sig mig i Hænderne. Kan jeg kun være forsikret om, at min Engels Lovte skal efterkommes, saa skal Pengene ingenlunde staae tilbage, de jo til bemeldte Tid skal vorde leveret. Isabella stadfæstede endnu hendes Ord, og derpaa toge de Afskæed fra hinanden med et Kys.

Da han nu gik, gjorde hans egne Tanker ham til den lykkeligste under Solen. Han bygte store Casteller i Luften paa hans Kjerligheds Haab, og sagde derhos: Al Himmel! nu er jeg forsikret, at ingen i Verden kan prise sig mere lykkelig, end jeg. Men imidlertid han saa gik, og overvejede sin egen Lykke, mødte ham en af de andre to, og spurgte: hvor han kom fra? han svarede:

fra Andreæ Hustrue, hun stiller sig meget bedrøvet an, og er ganske forrignfuld for hendes Mand. Sandelig! jeg bær stor Medynk over hende, og har jeg sat mig for, engang om Dagen at besøge og trøste hende. Den anden sagde: Just derhen er og mine Tanker, om jeg kunde betage hende noget af sin Bedrøvelse. Haha! tænkte den, som kom derfra, jeg har allerede Forspringet for dig, og det er mig nok. Dog sagde han: Jeg tør forsikre Monfrere, at De ikke kan gjøre en større Barmhiertighed, end denne, at De vil trøste dette bedrøvede og saa got som forladte Menneſke. Det er og mine Tanker, svarede den anden, og med det samme skildtes de ad.

Den ene gik hjem i sit Huus, for at forlyste sig med sine Tanker, og med Længsel at opbie den foresatte Tid. Men den anden søgte Huset, i hvilket Isabella opholdte sig, hvor han og fandt hende i Døren at snakke med sin Berinde. Lærken er vel neppe gladere ved Sommerens og Solens Varme, end denne Riismands Hierte blev ved hendes Nafsyn. Han kom derfor med saadant venligt Compliment ind til hende, saa man lettelig kunde see, at han havde ikke været i en af de ringeste Complimentskoler, endskiont det og vel kunde sees, at han var sluppen noget for tidlig udaf Læreren. Hun derimod svarede med saadan en Hoflig

lighed, at han blev ubevægelig staaendes, som een, der havde mist baade Maal og Mæle, og tænkte ved sig selv, at han saa en Engel af Him-
 melen; saa deilig var hendes Skabning, og saa
 zirlige hendes Complimenter. Endelig kom han
 dog saa vidt til sig selv igien, at han fremsorte
 disse Ord: Madame! Monsieur Niklas, (saa vil
 jeg kalde den første Kiøbmand, der var hos hende;
 jeg vil ikke nævne dem ved deres rette Navne, paa
 det jeg ikke skal tortere deres Efterkommere, som
 endnu virkelig ere i Hamborg;) har sagt mig af
 Deres store Bedrøvelse, som De ere udi over
 Deres Mand's Fraværelse. — Her faldt Isabella
 ham i sin Tale, sigende: Min Herre! De forlade
 mig, at jeg falder Dem i Deres Ord. Maae jeg
 ikke udbede mig den Godhed hos Dem, at De
 vil bæere min liden og ringe Boelig med Deres
 Nærværelse? Med Glæde trinede han frem som en
 Spansk Herremand, og sagde: Det er mig ikke
 en liden Fornøielse, at jeg maae komme ind i Deres
 Stue, og endskjønt den er kun liden, saa gjør dog
 den store Deilighed, som Gud og Naturen har
 beprydet min søde Madame med, den saa galant
 som nogen i Verden. Min Herre behager kun aa
 at sige, svarede Isabella; men jeg veed nok, at de
 bedste Mobilier, som Skilderier og andet galant
 Boeskab, alle ere borte. O! svarede Christian,
 (saa vil jeg kalde den anden Kiøbmand,) saa længe

Stuen har en saa himmeldeilig levende Original, saa har den slet ingen døde Copier nodig at pryde sig med. Men Herre flaterer alt for meget, sagde Isabella. Nok er det, jeg finder bedst selv, hvor Skoen trykker. Min fromme Mand, saavel som og min store Fattigdom, ligger mig saa hart paa Hjertet, at det nok kan forandre min Gestalt, og betage mig min naturlige Farve. Saa kan jeg og enhver sige, svarede han, at, ligesom Palmetræet meest voxer, naar der legges Tyngde paa det, saa tiltager Deres Deilighed desmere i Deres Bedrøvelse. Men sorg intet, Deres Fattigdom bliver til Rigdom, og Deres Mand kommer igien med Sundhed og beholden Ruse, saa at De visselig forvinde Deres Nød. Ja, saade Isabella, skeer dette, saa har jeg ingen Menneker, uden Dem og Deres Medbrødre, at takke derfor, og finder jeg mig forbunden, i alle optænkelige Maader, saa vidt min Formue og Kræfter kan rækkes, at være alles Deres Tienerinde. Herpaa sad han længe, og kunde ikke svare, thi han fandt to stridige Ting hos sig: den ene var hans Kierlighed, den anden hans Verbodighed, han var for hende. Dog fik hans ublue Kierlighed Overhaand, at han udbrod i disse Ord: Naatte jeg da udbede mig en liden Tjeneste af min sødeste Dame, hvilken jeg med Liv, Ære og Guds altid vil findes rede

redebøn at forskyldte? Min Herre, svarede Isabella, har ikkun at befale, saa skal Deres Dienerinde strax findes bered at efterkomme. O Himmelskiel! raabte den forslibte Christian, maae jeg være forsikret derpaa, saa er jeg den lykkeligste, som Solen nogensinde har bestraalet. Ja, hvorfor ikke? sagde Isabella, thi jeg veed, min Herres Begjering gaaer ikke over Ebarheds Grændser. Vil De kun behage at sige frem. Det er allene, min Sødeste! sagde Christian, at det maae tilslaaes mig, at sove en Time i Deres sneehvide Arme. Min Herre, svarede Isabella: begjærer det, som baade Gud og Naturen forbyder os begge. Dog, dersom jeg kan forsikre mig om, at det ikke af Dem skal blive aabenbaret, saa vil jeg tilstaae den begjerte Frihed i Aften, naar Klokkeren er halv Elleve. Men De maae, saasom De selv kjender min Frang, til samme Tid tage 200 Rigsdaler i Specie med sig, saafremt De vil nyde Deres Begjering. Sødeste Engel! sagde Christian, det er det ringeste, jeg kunde forskyldte Deres Godhed med, og der skal til forbemeldre Tid intet mankere paa Pengenes Levering. Og, sagde han, jeg tvivler ikke heller paa Deres Redelighed, i at holde Deres Lovte. O nej! svarede Isabella, det være lange fra, at jeg ikke skulle holde min Tilfagn, naar min Herre til bemeldre Tid lader sig indfinde. Herover blev

blev Christian ligesom ganske henrykt af surter Glæde; hans Dine stode stille, hans Tunge blev ligesom bunden i Munden, og, at jeg skal sige det med faae Ord, Glæden havde saaledes betaget ham, at ikke et Lem paa ham kunde gjøre sin Pligt. Endelig begyndte Fødder og Hænder først deres Forretning. Fødderne gik til hende med Erbødighed; Hænderne toge hendes sneehvide Haand, og førte den til Munden, som ogsaa strax begyndte at faae Kræfter, og kyste den, sigende: Nu kan jeg sige at den Planete, under hvilken jeg er bleven fød, har været lykkelig, esierdi det, som jeg saa hiertesligen har ønsket, er nu indtruffet esier min Begjering. Derpaa fik han bedre Mod, tog hende i Favn, og de beseglede saa deres Ord med mange ventlige Kys. Endelig tog han Afsked fra hende med disse Ord: Nu formoder jeg, at jeg paa Madamens Tilladelse maae i Afren uden Fortrydelse gjøre min Opactning. Hun besaede det med en ganske ventlig Mine, og derpaa skildtes de ad.

Neppe var Christian bortgangen, forend den tredie strax stod ved Døren, og paa det han kunde have desto bedre Anseelse hos hende, havde han taget en Tjener med sig, som maatte anmeldte ham. Da Isabella hørte, at Monsieur Christoffer (saa kaldet jeg denne) var for Døren, løb hun strax ud, og bad ham, at han vilde bevise hende den Ære,

og besee hendes fattige Velsighed. Han rinede strax op ad Trappen, som en Hane paa en Stang; thi han onskede intet mere, end at tale med Isabella i Centrum, hvilket og lykkedes ham. Da han nu var kommen ind i Stuen, blev han noget staaendes, saae paa hende, og talde ikke et Ord. Endelig brod han ud, og sagde: O Andreas! hvad er du lykkelig midt i din Ulykke! og sandelig, du har vel anvendt dit Guld, om det end havde været ti Gange saa meget. Thi, hvad skulde man vel agte Rigdom i Verden, naar man kun kan have saadan en Engledeilighed paa Jorden? Jeg synes, at, dersom Himmelen kun vilde meddele mig en saadan vundig og dejlig Skabning, jeg da gjerne vilde lade mig noie dermed, om jeg endog aldrig eiede mere. Isabella horte nok, hvori hans Svagthed bestod, og sagde: Jeg mærker nok, at min Herre har usigelig vel lært, at flattere Fruentimmerne; men var deres Hjerter som Deres Mund, saa maatte man synes, at det var Synd, at nægte Dem noget. Thi det er al Ulykken, at den største Deel af Mandspersonerne sige eet, og mene et andet. Her begyndte Christoffer at undskylde sig, og sagde, at han aldrig talte noget af Lungen, men allene af et got Hjerter. Han bekræftede det med en Eed, at han ikke flatterede, og derpaa sagde han: Jeg har end aldrig seet saa dejlig en Skabning,

som

som min søde Dame er begavet med, saa længe jeg har levet paa Jorden; og det vil jeg forsikre, at om jeg kunde nyde den Lykke, en kort Tid at forlyste mig med Deres Dejlighed, jeg da gjerne vilde gjøre, hvad De vil begjere af mig. Min Herre lover vel, svarede den snedige Isabella; men jeg frygter, om det kom først saa vidt, at De glemte siden alle deres Løfter. Dog kom an! vil De give mig 300 Rigsdaler i Specie, skal Deres Begjering tillades Dem i Aften Klokken tre Qvarteer til Elleve. Nu vil jeg see af dette Lidet, om det Store var Deres Alvor, som De forhen taledede om. Madame! svarede Christoffer, jeg formoder, De gaaer ikke fra Deres Ord; jeg skal i Aften lade see at jeg har ikke talet andet med Munden, end det jeg har meent af Hjertet. Og i det samme gav han hende et Kys. Derpaa sagde Isabella: Min Herre! tager man sig saa stor Frihed nu, saa frygter jeg, at man vil bruge en større i Aften. Derom ville vi nok komme overeens, svarede Christoffer. Og med det samme tog han Afsked fra hende baade med Haand og Mund, gik sin Vej, og forlystede sig med de allerbehageligste Tanker, efter hans Slumning, som han nogensinde kunde ønsket sig.

Men den bedrøvede og kydske Isabella plagede sit Sind med langt andre Tanker, end disse tre forelskede

elskede Siel. Hun tænkte: Al Isabella! hvad har du gjort? Du tilstæder disse, at komme til Dig paa saa mistænkelige Tider? Al! om du end skiont er ganske fri for Stierningen, saa bliver du dog ei fri for Ordet. Og hvad vil den ulyksalige Andreas vel tænke, som har kjøbt dig saa dyre, underholdet dig med saa stor Noie, og elsker dig med en uforanderlig Kierlighed, naar han engang kommer hjem, og hører dette Spargement om dig? Mon han ikke med Billighed skulde fortryde hver Skierv han har givet for dig? hver Svededraabe, han har udgydet for din Skyld? og hvert et Kjerlighedstegn, han har ladet see imod dig.

Imidlertid hun stod i disse Tanker, og begræd det hun havde gjort, kom hendes Bert, og spurgte, hvorfor hun saae saa bedrøvet ud? og hvorfor hun græd saa bitterlig? Hun fortalte ham den ganske Sag, og hvorledes den var aftalet. Nu er det, som det bør, sagde han; jeg skal sandelig nok kiese dem deres Begierligheder, saa de ikke mere skal stræbe efter, at bedaae nogen ærlig Dame. Lad det nu blive derved, jeg vil nok passe Tiden, at alting skal gaae vel; I skal ikke lade noget Tegn see hos Eder til Sorg; vi vil nok begge saae en god Gevinst derved, men disse skal betale Lauget. Far nu vel! og componerer Eder ret til Alvorlighed; i Aften skal I see Eders største Fornøielse. Derpaa gik han bort.

Isa.

Isabella overveiede alle Ting vel, og oppebiede
 Eiden. Om Aftenen passede Niklas saa vel paa,
 at han just, da Klokken slog et Kvarteer til Elleve,
 pillede paa Døren. Isabella sprang strax til Dø-
 ren, lukte ham ind, og embrasserede ham paa det
 høieste, med Begiering, at han ikke skulde tale
 meger, og der, han vilde tale, skulde han tale
 ganske sagte, at ikke maaskee nogen skulde staae og
 høre det. Ja, min Engel! sagde han, Deres
 Befaling skal efterkommes. Derpaa kyssede han
 hende. Har min Herre Vengene, sagde Isabella,
 saa vilde De behage at tælle op, at vi snart kunde
 komme til Roelighed. Derpaa leverede han hende
 100 Rigsdaler, hvilke hun strax strog i sit For-
 klæde, og bad ham nu at afstrække sine Klæder.
 Han begyndte med stor Iver at afklæde sig. Men
 Berten forsømmede sig ikke, og bankede med stor
 Magt paa hendes Dør. Isabella lod, som hun
 af Forfækkelse var snart faldet ned til Jorden.
 Niklas hvilede nogle rosteftilde Ord i hendes Øre
 og holdt en stærk Spiritus, som han havde hos
 sig, for hendes Næse; hvorved hun stillede sig an,
 som hun kom noget til sig selv igien, og sagde med
 en sagte Røst: O jeg Elendige! hvor skal jeg nu
 hen? Nu bliver jeg den forægteligste iblant alle. O
 hvad har jeg gjort? Forbandet være den Dag, da
 jeg først saae Dem! Berten bankede endnu haardere

dere paa, hvorved de begge bleve mere forbausede; dog fik han saa meget Mod, at han sagde: Er her da intet Sted, hvor jeg kan skjule mig? O nei! svarede hun, uden at De kunde ligge i den nederste Skuffe af denne Dragkiste, her staaer. Jeg mener Jo, svarede han. Derpaa drog de Skuffen ud, i hvilken han lagde sig, og strax skød hun Skuffen ind med ham. Efterat han saaledes var skjult, tilligemed sine Klæder, gik hun frimodig til Døren, og lukte op. Men saa snart Berten var kommen ind, begyndte han at overfalde Isabella med saadanne Skieldsbord, at hun begyndte at græde, men dog kun med Næsen, og han sagde: han fornam nok, hvad for et Dyr hun var, han vilde snart stille sig af med saadan en Huusqvinde. Længere tillod Eiden ham ikke at vie, hvorfor han gik ud, og slog Døren i efter sig. Hun lod, som hun ikke strax torde lukke Niklas ud, hvorfor han blev liggende, dog med stor Patience; thi han meente, at han allene skulde have bleven Mand i Huset den Nat.

Men i det samme slog Klokken halv Elleve. Strax pillede Monsieur Christian meget sagtelig paa. Isabella løb til, og lukte ganske stille op, bad ham og, da han gik ind, at han skulde tale ganske lidet og sagte. Han bejaede det med et meget kjerligt Kys. Niklas, som laa i Dragkisten, var

var nær brusten af Forbittrelse; dog torde han ikke
 knæ, at ikke hans Fængsel skulde blive robt, og
 siden spargeres i Straden. Imidlertid talte den
 gode Christian 200 Rigsdaler op. Hun tog imod
 Pengene, og bad ham at klæde sig af, mens hun
 glemte dem, hvilket han og efterkom. Men da
 han stod i sit bedste Haab, kom Berten, og slog
 Alkarm paa Døren. Isabella sagde strax med stor
 Bedrøvelse: Hvem er nu elendigere, end jeg?
 Min Mand er borte, jeg er fattig, og der bliver
 funket en Mand hos mig om Nattetide; hvad skal
 jeg nu anfange? O! jeg vilde ønske, at jeg aldrig
 havde seet Hamborg, saa havde denne Bedrøvelse
 ikke truffet mig. Christian trøstede hende, og
 spurgte strax: om der var intet Sted, hvor han
 kunde skjule sig? Der er intet Sted, svarede
 hun, uden at De kan ligge i en af Skufferne i
 denne Dragkiste. Lad mig forsøge det, sagde han.
 Derpaa drog hun den anden Skuffe ud, i hvilken
 han lagde sig, og tog sine Klæder med i den. Det
 gaaer an, sagde han. Derpaa skied hun Skuffen
 ind, gik strax til Døren, og lukte op. Hvad
 Berten ikke havde kjendt før, saa kjendte han nu,
 og saade til Isabella: Nu mærker jeg nok, at du
 er en Canallie, thi du har Mandfolk hos dig, hvor
 de end ere. Han lod, som han søgte allevegne.
 Nu! nu! sagde han i sin forstille Brede, du skal
 ikke

Ikke giøre mig det længere, end til i Morgen, da du strax kan være dig om et andet Logement. Men da han mærkede, her var ikke lang Tid, forlod han hende, og gik bort.

Neppe var han udgangen, da Klokken slog tre Qvarter. Strax horte man Christoffer i Forstuen at røre ved Laaset paa Døren; thi han vilde ikke banke, at det ikke skulde høres. Isabella forsonnede sig ikke, lukte strax op, og med et Bink forbød ham at tale, hvilket han og med et Bink tilfagde at efterkomme. Derpaa regnede hun med Fingeren paa Bordet om Pengene; han vilde og strax tælle op, men hun tog gierne imod dem utalte, og slengte dem i Sengen. Derefter ilede hun hen til ham, som og strax gav hende et meget forliebt Kys. Men hun lod, som hun var hejret; dog hviskede hun disse faa Ord: O Monsieur Christoffer! hvor skrækkelig forlæder De mig dog med Kjerlighed; thi De driver mig til en stor Synd imod Gud og mig Mand. Alt dette var Band paa Christoffers Næse, og en Puster til at oppuste hans Kjerligheds Tid desmere med. Men da han begyndte at bruge for megen Frihed, bad hun ham at klæde sig af, saa de snart kunde komme til Sengs. Saa snart havde hun ikke udtalt Ordene, før han begyndte at afføre sig sine Klæder. Berten, som passede vel paa sin Post, begyndte
og

og strax at banke paa Døren. Hvorover Isabella
 (for Sædovane) lod, som hun blev forskædet saa
 at hun blev staaende, ligere en Seyte end et Mens-
 nekte, og Kjobmanden blev saa forbauset, at han
 ikke kunde tale et Ord. Men hun kom først til sig,
 og saade: Nu du først min ikke komme, det er
 vist nok min Bort, som banker, og finder han
 Dem hos mig, som ikke andet kan være, saa gaaer
 det vist ikke af uden min Fordærvelse og Banære.
 Han spurgte: Er her da intet Sted, at jeg kan
 stule mig, imens han er herinde? Hun svarede:
 Ak! De seer vel, hvad Skjul her er, uden saa er,
 at De kunde ligge i den tredje Skuffe af denne
 Dragkiste; de andre ere tilpakkede med Klæder.
 Christoffer tog med Glæde derimod, og lagde sig
 strax iltvæmed sine Klæder i Skuffen. Isabella
 stød i Hast Skuffen til, og glædede sig i Hjertet,
 at hun havde faaet disse Fugle i saa beqvemt et
 Buur; gik saa til Døren, og lukte op for Bereten.
 Men nu begyndte han først for Alvor at tordne
 med Skjeldsord, ja, opslugde hende strax Huus
 og Logemente, og lagde dertil: Denne Dragkiste
 skal I aldrig faae noget af, hverken af det, der er
 i den, eller af Dragkisten i sig selv. I Morgen
 vil jeg sælge den, og tage Toer til mig, som er i
 den, indtil Eders Mand kommer hjem. Giv strax
 hid Nøglen. Nu var der ikkun en Nøgel til den
 øverste

øverste Skuffe, og naar man lukte den, saa gik alle de andre i Laase. Hun bad ydmøgt, at hun maatte beholde den, ikke af anden Aarsag, end at hun kunde undgaae al Viskanke hos dem, som laae deri. Men her hjalp ingen Bøn, hun maatte levere ham Nøglen. Derpaa lukte han strap Dragkisten, og gik bort.

Efter hans Bortgang gik hun vel en Time over Gulvet, og klagede sig meget ynkeligen. Hvorpaa den, som sidst var kommen i Fælden, og meente, at han var eene Sugl i dette Buur, sagde: Kjøb endelig Dragkisten selv af ham, og giv ham for den, hvad han begjærer, jeg vil betale det. Hun lovede Ja. Derpaa gik hun ud, som om hun vilde tale med Snedkeren derom; men efter kort Edd's Forløb kom hun igjen, og berettede, at han ikke vilde sælge hende den. Derpaa gik hun til Sengs, og takkede Gud, som havde bevaret hende, at hun ikke var bleven bidt af disse tre Hunde, som saa hæftig antastede hende.

Om Morgenens ganske tidlig kom Berten med fire stærke Karle, og lod Dragkisten strap bære paa Borsen. Da den havde staaet der lidet, kom der en Kjøbmand, og spurgte, om denne Dragkiste skulde sælges? Snedkeren svarede Ja. Hvad skal den da koste? spurgte Kjøbmanden. Sex hundrede Rigsdaler, svarede Snedkeren.

E

Kjøb
mand

manden tænkte, at han ikke var flog, og sagde derfor: saadan en Dragkiste kan man jo kjøbe for ti Rigsdaler, og I begierer saa meget? Ja, min Herre! svarede Snekkeren, I veed ikke, hvad der er i den. Der ligger sandelig Mennesker i fulde Corpus i hver af de tre Rumme. Lad mig da see, sagde Kjøbmanden. Derpaa lukte Snekkeren op, og drog den nederste Skuffe ud. Her begyndte Miklas at lige frem. Men saa snart Kjøbmanden saa ham, kiendte han strax, hvem det var; bad derfor Snekkeren, at han skulde lukke til, (maa skee han vilde ikke, at Manden skulde bestømmes for dem alle, som stode der), og sagde: Belan! jeg giver Eder 600 Rigsdaler for den; og strax lod han ham Pengene tælle, og Dragkisten bære hjem. Hvorledes han siden skildtes ved de skiulte Billeder, veed jeg ikke; men det veed jeg, at der vare de, som vilde sige, at disse tre forelskede Brødre maatte betale Lauget. Snekkeren gif glad hjem, fortalte Isabella den ganske Sag, og var vel fornøiet med sin Gevinst. Isabella paa hendes Side var ikke misfornøiet, saavel fordi hun var bleven frelst, som for den anseelige Sum Penge, hun havde bekommet.

Isabella lykkelige Kjøbmandskab, samt
Andreas Hjemkomst og grusomme
Gierning mod hende.

Isabella anvendte disse Penge saa vel, at hun inden tre Aar begyndte at føre et stort Kjøbmandskab, saasom hun deri var meget vel erfaren; og, Fort at fortælle, hun blev inden de syv Aars Udgang, som hendes Mand var tilladt at blive borte tid, snart en af de Rigeste, der vare i Hamborg. Nu var Tiden ude for Andreas, som og ikke blev borte over den foresatte Tid, men kom lykkelig og vel tilbage paa Rheden. Han lod sig strax sætte i Land, og gik op for at søge Smedkeren. Men de vare døde, som der havde boet, og de, der vare komne efter, vidste intet af Isabella at sige. Andreas gik nu i Tanker ned ad den første Gade, han faldt paa, og da han kom noget ind i Gaden, saae han et Fruentimmer staaende i Døren paa en stor grundmuret Gaard, og strax ved Døren var en stor Kramboe, til hvilken Andreas gik. Men saa snart hun saae ham, kendte hun ham, sprang udaf Døren, tog ham i Favn, og kyssede ham, sigende: Den Gud, som har skabt Himmel og Jord, og opholder alle Ting ved sin Magt, hans Navn være lovet i al Evighed, at han saa vel har ledsaget dig, og samlet os igjen med Glæde, som skildres ad med Bedrøvelse. Kom nu ind, min

Allerkjæreste! og see, hvor Herren har velsignet mig siden din Bortreise. Andreas blev snart stum af Glæde, dog fik han disse Ord udtalt: Allerkjæreste Isabella! er det muligt, at Gud og Lykken har gjort saa vel imod os siden min Bortreise? Ja, min Engel! sagde Isabella. Hun tog ham ved Haanden, ledte ham ind, og sagde: Kom og see, hvilke store Ting Gud har gjort imod os.

Men da Andreas gik, og med Forundring besaae alting, hvor prægtigt og kostbart det var, faldt han i den Gælle, at hun aldrig ret var kommen til, saa stor en Overflodighed af Midler, men maatte uden Tvivl paa en uærlig Maade have forhvert sig dem. Satan forsømmede og ikke at oppuste disse Snister, indtil han fik dem ganske i Brand; bragte det og saa vidt med Andreas, at han sagde ved sig selv: Har jeg kjøbt dig saa dyre, lidt saa meget Ondt for dig, rejst saa vidt omkring, og sat mit Liv i Bøve, for at faae dig nogenledes i god Stand, og du skulde saa spille under Dække med mig i min Fraværelse? Nu, du skal betale det med dit Liv. Han besluttede ved sig selv, at han vilde tage hende ud med sig til sit Skib, og naar de kom ved Toldboden, vilde han dræbe hende, og siden gaae bort igjen med Skibet. Han gav strax hemmelig Ordre til en af Skibsfolkene, som var hos ham, at, saa snart de saae, han gav Tegn fra

fra sig paa Lånder, skulde de strax hidse Anker, og holde alting bered, for at gaae til Sejls, naar han kom. Som sagt, saa gjort. Karlen, som var hos ham, forrettede alting troelig, og kom tiibage igjen. Da Andreas havde seet den utroelige Rigdom og Formue, som Isabella havde samlet, sagde han af et falsk Hjerre: Nu, min Engel! jeg har seet hvad du har erhvervet i min Fraværelse; nu skal du og komme ud med mig, og see, hvad jeg har fortjent, mens jeg har været borte. Ja gjerne, Hjertemand! sagde hun, og gik strax hen, for at klæde sig paa. Da hun nu var paa klædt, gik de med hverandre ud til Toiboen, (her maae mine Læsere ikke stude over, at jeg fremfører en ynkelig og ubesindig Gjerning,) og da de kom der, gav han strax Tegn fra sig ved et Pistolstød, som han havde befaleet, at Skibskarlen skulde bringe med; og strax begyndte de at lætte Anker. Derpaa vendte Andreas sig til Isabella, og sagde: Du Canalliel er det at lønne min Oprigtighed, som har kjøbt dig saa dyre? Hvad jeg har fortjent, har jeg erhvervet med Fare og Arbejde; men det du har samlet, har du fortjent med dit trefærdige Legeme. Han drog sin Kniv ud, og stak til hende, at hun faldt som død til Jorden.

Andreas reiser fra Hamborg, og bliver fangen til Algier. Isabella vil opsøge Andream.

Da Andreas havde forrettet denne ynkelige og fast uhorlige Gjerning, sprang han i Baaden, og mere fløi end roede til Skibet, som da allerede var færdig at hidse Seil, hvilket han og strax befalede at skulle skee. Han sejlede nu bort med god Bind, og agtede aldrig mere at komme til Hamborg. Men denne grusomme Gjerning vilde Gud ikke lade gaae ustraffet bort. Thi endskjont han sejlede med god Bind, saa havde han dog Guds Hevn i Hatene paa sig, og før han vidste deraf, kom en Algierisk Raper, og lagde om Borde med ham, tog baade Skib og Gods, og gjorde alle Folk til Slaver.

Imidlertid derte vederfaredes Andream, gif des anderledes til i Hamborg. Isabella, efterat hun havde ligget noget paa Ryggen, kom til sig selv igjen. Thi hendes Snoreliv, som var ganske stiv af Hvalsfinder, havde saaledes beskiermet hende, at hun ikke i ringeste Maade var bleven beskadiget. Hun stod derfor op, og raabte med høj Røst paa Andream, som endnu ikke havde opnaaet Skibet. Men al hendes Nøje var forgjæves, hvorfor hun gif grædendes hjem, og resolverede, at lade sælge alt det hun ejede, hvilket hun og iværksatte. Da alle hendes Midler vare gjorte i Penge, og efterat hun

hun havde afbetalt de Kjøbmænd, som havde overleveret Andream Skib og Gods; saa lod hun sig gjøre Mandsklæder, hvilke hun iforte sig, og fragrede strax et Skib, i de Tanker, at opsøge hendes Mand, hvor han end var at finde i Berden, for at overbevise ham, at hun imod al hans Mistanke var uskyldig. Hun begav sig nu til Soes Men, o bedrøveligt! saa retmæssig hendes Rejse var, saa ulykkelig blev den; thi det varede ikke længe, førend hun, som Andreas, blev optagen af en Algierisk Raper, og alt, hvad der kunde røre sig, kom under Slaverie.

Isabella foræres til Bassen, og finder Andream blant Slaverne.

Da Slaverne bleve igjennemseete, blev Isabella som nu lod sig kalde Johannes, anseet for en ung Dreng, og, formædelst hendes dejlige Skabning og yndige Skikkelse, foræret til den regjerende Basse i Algier som en stor Præsent. Saa snart de vare komne til Lands, fik Bassen saa stor Behagelighed til hende, at han strax gjorde hende til sin egen Diener; i hvilken Tjeneste hun vidste saa vel at stikke sig, at Bassen fattede jo større og større Kjærlighed til hende. Hun, som tilforn var Sproget mægtig, havde og derhos en sund Fornuft, hvilken hun saaledes brugte, at hun kunde forrette alle Bassens Sager saa vel, som nogen af
alle

alle hans Fuldmægtige, han nogenfinde havde havt; thi hvor noget vigtigt skulde forrettes, og Bassen ikke selv vilde derhen, saa skulde Johannes forrette det, saa at hun midt i hendes Slaverie var dog fri.

Nu hendte det sig, at Johannes en Morgen stod ganske tidlig op. Deels for at fordrive Eiden, Deels for at see, om han ikke kunde finde noget beslelligt Sted, at sidde og begræde sin Jammer paa. Men da han kom i Haugen, fandt han mere, end han havde tænkt; thi Slaverne vare ikke endnu satte i Arbejde, hvorover een laae her i en Alee, een der i en anden. Johannes søgte alt efter et beslelligt Sted, hvor han kunde beklage sin Elendighed. Men da der var et Sted nær hos, som ganske var besat med Træer, gik Johannes derhen, og horte et jammerligt Klagemaal; og da den Klagen var noget langt borte, kunde der ikke forstaaes mere, end de tre sidste Ord: Isabella! Isabella! Isabella! Rosten syntes Johannes nok, at han kjendte; men den var nu saa forvendt, at han ikke kunde vide, hvo det var: hvorover han nærmede sig til Stedet, for at vilde vide, hvo der nævnede dette Navn. Men, ak! hvad seer han? Andreas i Slaveklæder. Ved dette Syn havde Johannes nær faldet til Jorden; dog blev han ligesom opvakt ved et Horn, som Slavefogden blæste

blæste udi, for at kalde Slaverne til Arbeide. Efter denne Piibe maatte Andreas dandse fort. Johannes fulgte efter, indtil de kom til Fogeden, hvilken han strax tog over til en Side, stak ham et Par Dukater i Næven, og bad, at han ikke vilde være for streng ved den Slave, som nu kom gaaendes for ham. Fogeden, som vidste, i hvad Gunst Johannes var hos Bassen, og tænkte, at han vel og engang skulde blive Fuldmægtig efter den Nuværendes Afgang, tilsagde det troelig, og holdt det oprigtig. Men Johannes forbed, at han ikke skulde sige Slaven det, paa det han ikke skulde hænge ham for meget paa, thi han var nær i Slægt med ham. Alt dette forsikrede Slavefogeden, som derpaa forlod Johannem. Andreas blev strax sat til, at see efter de andre Slaver i Fogedens Fraværelse, om hver forrettede sit Arbeide: og han takkede Gud hos sig selv for denne store Lindring, men kunde ikke begribe, hvorfra den saa hastig var kommen. Johannes gik baade glad og bedrøvet tilbage; glad, fordi Andreas var funden; bedrøvet, fordi de begge vare saa got som i et Slaverie, saa at han ikke kunde komme til at bevise sin Uskyldighed for Andreas, saa snart som han gjerne vilde.

Imidlertid døde den regjerende Basses Fuldmægtig, i hvis Sted han strax satte Johannem.

Harde

Havde Andreas det ikke got før, saa fik han nu; thi Fogeden selv begyndte at ære ham som sin Overmand, saa han aldrig gjorde en Times Arbejde med de andre Slaver. Johannes vidste saa vel at stille sig i sit nye Embede, at ikke allene Bassen selv, men endog alle Høje og Lave, elskede ham inderlig, og især den gemene Mand; mod hvilke han saaledes vidste at forholde sig, at han ret stral deres Hjerter bort, saa det kom saa vidt, at alle ønskede, de engang maatte faae Johannem til Basse, hvilket og skeede.

Johannes bliver Basse, og befrier
 Andreans fra Jøden.

Noget Tid derefter døde Bassen, og da Balget stod hos Indbyggerne selv, gik den største Deel af deres Bøta paa Johannem, som de vist nok meente, var af deres Religion, efterdi de havde hørt, at han var fød i Constantinopel. Derpaa sendte de deres Bøta til Sultanen af Babylon, som strax confirmerede Johannem til at være Basse. Nu lod Johannes ret see sin Fromhed. Han haandhævede Retfærdighed, hjalp de Fattige, omstikkedes vel med de Rige, og magte det saa, at alle skeete Ret, og ingen skeete Uret, saa at Algier paa den Tid begyndte at certere med Christenheden i Ret og Retfærdighed. De Haard-
nak.

nakkede bleve straffede, de Undertrykte oprejste, og de Gode fandt Naade hos Johannem.

Saa snart var Johannes ikke kommen til Resgjeringen, forend han jo udvalgte Andream til sin egen Slave; og nu begyndte Andreas først at fornemme nogen Noelighed i sit Sind. Men da ingen Glæde er uden Sorg, saa var og denne Noelighed ikke uden Uroe. Thi det hændte sig en Dag, da Andreas skulde gaae i Bassens Forretning nogensteds h. n, at den Jøde mødte ham, af hvilken han havde faaet det Pund Guld til Laans i Constantinopel, som og strap kjendte ham, og sagde derjor: Dersom jeg seer ret til Monsieur, da er J vist den Person, som jeg for tolv Aar siden laante et Pund Guld i Constantinopel, hvilket J tilfagde at vilde vederlegge med et Pund levende Christen, Menneskehød inden syv Aar; men endnu er Gjelden ikke afbetalt. Andreas blev ganske forbausset, dog sagde han: Min Herre! J seer nok, at jeg nu ikke er i den Tilstand, at jeg kan betale det. Men vil Gud hjælpe mig engang af mit Slaverie, saa skal jeg strap indfinde mig med fornøjelig Betaling. Sant jau! sagde Jøden nei, Monsieur! da har J kun tiden Forstand paa vore Love. J skal betale mig nu, om J end skulde skjære det af Eders Legeme. Hvorpaa Andreas svarede: Nu vel! saa gjør, hvad Eder selv lystet.

Jøden anklagede strax Andream for Bassen, og sagde: Naadigste Herre! denne Slave har jeg for tolv Aar siden laant et Pund Guld, med de Bilskaar at han inden syv Aar skulde give mig ligesaa meget levende Christen-Menneskeljød igjen. Men jeg har siden den Tid ikke seet ham, førend jeg nu finder ham her; jeg beder derfor, at han maae dømmes til at betale sin Gjæld. Bassen tilspurgte strax Andream: om han tilstod Gjælden? Ja svarede Andreas, men da jeg nu er i Slavestanden, haaber jeg, at min naadigste Herre vil give mig Dulation, indtil jeg engang kan blive entlediget af mit Fængsel. Bassen spurgte videre: hvortil han brugte dette Guld? Andreas svarede: Til mit Kjøbmandskab. Dog sagde han dette ikke uden Forandring, hvilket Bassen vel mærkede, som derfor strax svarede: Du lyver; sig mig strax, hvortil du brugte dette Guld. Her maatte Andreas strax bekjende, at han havde kjøbt et Fruentimmer for saa meget Guld, som hun kunde opveje, og til dette Kjøb fattedes ham ovenbemeldte Guld, som han havde laant af Jøden. Da maae du vist have elsket samme Fruentimmer højt, sagde Bassen eftersom du har kjøbt hende saa dyre. Ja, naadigste Herre! svarede Andreas, jeg vilde heller have mistet mit Liv end hende. Hvor er hun da nu? spurgte Bassen. Hun er død, svarede Andreas

Dreas med et ganske dybt Sul. Nu vilde Bassen ikke videre adspørge ham, at ikke de Omstaaende maaskee skulde formærke nogen Forandring paa ham, som de lettelig havde kundet, dersom de noje havde givet Agt paa ham. Thi baade Kjerlighed og Redynk, Bedrovelse og Glæde, forte en rimelig stor Strid i Bassen. Han befalede derpaa strax, saavel for at skrække Andream, og at redde ham fra Gjelden, som for at fornøje Zoden, at man skulde hente en Ragekniv, og strax klæde Andream af, hvilket ogsaa uden Ophold blev efterkommet. Bassen tog Ragekniven, overlævede rede den til Zoden, og sagde: See, der har du Kniven, skjær nu et Pund Kjød af ham, paa hvilket Sted du lystet; men skjærer du saa meget som et Gran enteent over eller under i første Snit, saa skal du døe, om du end havde hundrede Live. Zoden blev ganske forstrækket over disse Ord, og sagde: Naadigste Herre! det er mig umueligt at ramme; men om jeg maae blive fri for Snitter, vil jeg gjerne eftergive Gjelden. Nu vel! svarede Bassen, eller den forklædte Isabella, saa gaas, og lad dig nøje med det, du har.

Bassen giver sig tilkiende for Andreas, og faaer Tilladelse af Sultanen, at reise hiem med sin Mand.

Efter Zodens Bortgang begyndte Bassen paa nye at friste Andream, som nu var kommen noget

til sig selv lojen; thi han var næsten død af Frygt, da han hørte, at Joden maatte skære Kjødet af ham. Han sagde til ham: Det har sig aldrig saa om denne Sag, som du fortæller; sig mig den rene Sandhed, dig skal visselig intet Ondt vedersfares. Derpaa begyndte Andreas med Graad at fortælle alle Ting, baade det ene og det andet, saaledes som det var passeret, og lagde dertil: Jeg troer sandelig, at alt det Onde, som nu rammer mig, er allene for hendes Skyld. Hvorfor lod du da Misranke saaledes faae Magt over din Kjerlighed? spurgte Bassen. Al! svarede Andreas. det var allene Djevelens Tilskyndelse, som fortrød paa, at der var saa stor Kjerlighed imellem os. Her var det ikke langt fra, at Bassen jo havde taget Masken af, og givet sig tilkjende. Thi Hjertet var snart bleven til en Bælbekilde, som med stor Vandstod vilde bryde ud igjennem hans Dine. Dog holdt han sig, og sagde til Tjeneren, som stod hos dem: Gaae hen, og giv denne noget at æde og drikke, indtil jeg kommer igjen. Derpaa gik han bort.

Nu havde Bassen alt længe tilforn tænkt paa, at han vilde aabenbare sig for Andrean, hvorfor han havde ladet sig see Fruentimmerklæder, som han havde i Beredskab; og da han nu havde efterseet, om alting var, som det burde, gik han
 igjen

Igien ind til Andream, og spurget: om han kunde
 kjende sin Isabella, om han saa hende? Ja,
 meget vel, svarede Andreas; thi hendes Contrasei
 staaer saa indpræntet i mit Hjerte, at det aldrig
 gaaer ud deraf, førend Døden udslukker det.
 Nu maatte Bassen skynde sig ind i sit Kammer;
 thi hans Hjerte tillod ham ikke længere, at høre
 paa Andream uden Graad. Han klædte sig om,
 og kom hastig tilbage, ikke som Basso, men som
 Isabella. Da Andreas saa hende, sprang han
 strax op, faldt paa Knæ for hende, og sagde:
 O min himmelgivne Isabella! er det dig, eller din
 Aand, som er kommen, for at søge Hævn over
 mig for min ubetænktsomme Gjerning? Belan!
 søg Hævn, jeg vil gjerne lide Straffen, naar jeg
 kun kan forsones den Synd, jeg har begaaet mod
 dig. Men Isabella tog ham strax op, kyssede ham,
 og sagde grædendes: Nu har jeg faaet al den
 Hævn, jeg har forlanger, som var, at overbevise
 dig om min Uskyldighed. Lad nu aldrig saadanne
 Tanker faae Indgang hos dig mere. Nej, svarede
 Andreas, det skal aldrig skee; thi jeg har nok
 seet saa mange Prover af din Erbarhed, at, om
 Satan vilde friste mig, jeg dog let kunde overbe-
 vises anderledes i mit Sind. Herpaa tog Isabella
 ham ved Haanden, førte ham ind i sit Cabinet,
 og eftersom det var hendes egen Slave, gav hun
 ham

ham strax løs, og lod ham flåde i prægtige Klæder.

Dette blev strax bekendt over ganske Algier, hvorover der skeete et stort Tillob; thi de vilde alle see deres Bassa, som nu var bleven til Isabella: og da de saae hende, faldt de alle i største Forundring over hendes Derslighed, og ønskede hende tusindfold Lykke. Derefter blev det tilkiendegivet for Sultanen, som og strax skrev tilbaae, at de uden ringeste Forhindring skulde lade Isabella og hendes Mand fare. Sultanen tillod hende ikke allene, at tage med sig, hvad hun havde men sendte hende endog en stor Foræring for hendes Troeskab, saavel i hendes Tjeneste, som i hendes Egteskab. Alle Fornemme og andre Indbyggere i Algier sendte dem Foræringer, hver efter sin Formue, saa at deres Midler bleve meget store, som de bragte med sig til Hamborg; hvor Andreas og Isabella siden levede i mange Aar i kjerlig Velstand, og døde vel ved Alder, og er deres Afkom der endnu paa denne Dag.

